

A la Rodona de Santa Eugènia erem pocs veïns: un carnicer amb la seva família, un hortolà i la seva, un graner amb la dona i ~~dos~~ <sup>uns</sup> fells i una vidua que vivia en un dels apartaments de l'avi, costat per costat del nostre amb dues filles, una de grandasseta ja més que casada; l'altra, la Paquita, aproxim si fa o no fa de la nostra edat.

Tot l'element femení del bourri, sense distinció\* de classe haviem format una colla. Amb els nois també ens hi feiem por o molt però no d'una manera regular, mes aviat en diades assenyalsades: el dia de la festa major, el de la Resurrecció

A la colla que jo capitanejava hi havia elements pensants i passius i elements no pensants i actius. Uns i d'altres i organitzaven els jocs, les entremaliadures, altres els executaven. Em hauria a la veritat de dir que jo era element pensant i alhora actiu. Quan es tractava d'inventar

i continuar

em semblava sinistra. Jo m'hi estava quieta (9)  
espantada. No posava ni bellugar <sup>un dit</sup> ~~me~~. Alguna cosa  
seu passava a casa; aquesta cosa es <sup>deuria</sup> relacionada amb  
la meua mare <sup>amb el seu entel·leiment amb la seva feixuguesa.</sup> El fet que no era ella qui m'  
havia tancat en la cambreta ~~parlava~~ ~~prova~~ sino  
una altra <sup>persona</sup> dona que parlava baix i caminava de puntetes,  
parlava ~~prova~~ que a la mare li m'passava alguna. I  
justament em feien estar en aquella mateixa <sup>estança</sup> ~~estança~~  
ella sola <sup>mentre Helena i jo jugavem per terra</sup> ~~cosir~~; <sup>refilar com un canari</sup> ~~refilar~~. Potser fe no es-  
cia m'refilaria <sup>mai</sup> més? Què significava tot aquell  
misteri? I per què la mare, tot d'una hora  
perdut la seva esveltesa, la seva precie, la  
seua elegància? Des quatre anys jo sentia profum,  
~~No recordo quant va durar la meua angustia~~  
dament tot això sense comprendre. ho.

jo inventava i combinava) ~~Al temps~~ ~~de l'hora d'executar~~ ~~jo~~ ~~era la primera en dubtar~~ ~~la cara.~~ ~~Per això a casa~~  
quan en feiem alguna de fonda amb certigaven  
a mi sense donar-se la pena d'indagar de quin  
civell i de quines mans venia la malifeta. La meua  
germana Helena i la filla de la meua dida, Eufèmia podien  
~~romanche~~ ~~estar~~ ben tranquilles. Tot el que passava a casa mi ha  
conseguida ~~tant~~ jo i el que passava al carrer també,  
mai no vaig ~~sentir~~ ~~a dir~~ que la Maria de ~~sa~~ ~~la~~ ~~meua~~  
que era d'una <sup>activitat</sup> ~~presencial~~ superior a les meues, un molt  
matèric, fos reconeguda culpable i castigada pel seu  
pare - l'hortolà, o per la seva mare la Pepa ~~dona~~  
de meua, Aquesta Maria tenia una germana ~~sola~~  
pobra que es deia Enriqueta, <sup>ella</sup> i la filla del carriol que  
es deia <sup>(era més grans que nosaltres)</sup> Emília, no solien intervenir en <sup>cap</sup> ~~cap~~ ~~expedient~~  
perillosa ~~querença~~ ni tampoc a probra Pepita, ~~que es moria~~

que era tímida i esporguuda de mena; 100  
 homes <sup>no</sup> ~~estien~~ interessats per <sup>les</sup> ~~les~~ riuets o la ferata, a veu la fi-  
 reta i les riuets; jugar a senyors també m'agran-  
 dove però de tant en tant emolia una expedició  
 explorativa o puesarar bíblica

La mes - femane balena <sup>(absolutament)</sup> constituïa un element passiu,  
 no ~~pensava~~ ni ~~inventava~~ ni ~~executava~~. Amb prou feines  
 seguia, si seguia no s'hi enrescava, <sup>m' s'hi compro-</sup> ~~el seu en fet~~  
 metia. <sup>fixo</sup> si també no denunciava, ni ~~acusava~~.  
~~un element passiu se la veia delectar, veient-la~~  
~~activar-se amapa de i ella~~

Enfímic la fille de la mare d. d., una mes-  
 mes gran que jo, va un cas diferent. De dilente  
 nis i de <sup>d'arteries</sup> ~~traspellades~~ n' inventava; també ajudava  
 a executar - les però no es comprometia <sup>Proce-</sup> ~~adria~~  
 dia, amb cautela <sup>sabia</sup> ~~de~~ esquillar prudentment ~~de~~ los arpones  
 bicitats.

La vinguda a La Rodona d'un nou <sup>1968</sup> veí, ens va procurar l'oasió de demostrar la nostra capacitat organitzadora i executiva.

Éra un petit magre, pelut, brut, malcarat. Va llogar el soterrani d'una casa deshabitada, situada dues o tres portes més enllà del magatzem de grans. Treballava sota mateix de la lluernia per on entrava una mica de claror de dia. Se'l veia voltat de sabates velles terra enllà i sobre el petit obrador, on picava cosia, enganxava... El repicar del seu martell i els seus monòtons clapejats de rennes, de malediccions de sospirs i de pueixes el convertiren ben aviat en un personatge digne de la nostra atenció. La' escamot femení que jo costumària va deixar de banda altres ocupacions. Es dedicà especial-



Les primeres ~~impressions~~ <sup>de la vida</sup> impressions de I

Vaj neixer al barri del mercadal de Pirone. en ~~una casa~~ <sup>de les cases</sup>  
veïnes a la ~~parroquia~~ <sup>parroquia</sup> parroquial. El ~~primer episodi~~ <sup>l'home que recordo</sup> primer episodi de la meua  
infància, ~~el únic que recordo~~ <sup>el primer record que seriu</sup> d'aquell apartament, on la mare  
mare Neus Salazar i Nouvel; el meu Pare Pau Ben-  
trane i l'oncle Comte havien passat la llena de meua  
m. havien enferrat, és una escena sovint repa-  
tada entre de la qual s'era la mare i jo erem les ~~personas~~ <sup>personas</sup> <sup>protagonistes</sup>  
Alger, no puc recordar més; em devia cada matí una  
xifara de xarolata al llibre per a que la mare s'hi des-  
dejunés. Tampoc no recordo si hi sucava seccals, melindros  
o simplement. ~~trucs~~ <sup>trucs</sup> <sup>trucs</sup> de pe. El que tinc encara ben pre-  
sent ~~és que jo que amb ella sentia~~ <sup>és que jo que amb ella sentia</sup> a encurrar  
el baf de la xarolata despetat i a saborejar les suca-  
letes que la mare me'n posava a la boca.  
Si la mare es desdejunava <sup>ava</sup> al llibre. Vol dir

ment a fer la vida del pegot encara a una <sup>107</sup>  
mica més difícil, una de la colla, no sempre  
la mateixa es consagrava a l'espionatge. S'estava  
dieta al costat de la lluernia per a no perdre ni un <sup>dels seus</sup> ~~moment~~  
ni una <sup>de les seves</sup> ~~partícules~~ ~~del pobre~~ sabater. Així que la cosa  
si ho veïa, ~~alguna~~ venia a avisar-nos i la colla sen-  
cava si hi presentava per a fuir de l'espectacle, collee-  
tivament, democràticament.

Pel veïnat corria la veu que el pegot era espiritista.  
Se li havia mort la companya - no deien la  
muller o l'esposa, deien la companya amb gran misteri i  
suspició - ell no tenia fills ni ningú que li fes  
companyia en aquell lloc soterrani on treballava,  
menjava i ~~passava~~ feia

Havent sopat - era, naturalment a l'estiu -  
tot l'escamot es dedicava a visitar el que l'espiritista



feix. A la hi del soterrani no m'aixia ~~total~~,  
~~es carret femer no deixava el pegot~~  
 moviment <sup>s. oroll</sup> que nosaltres no enregistrassin.  
 de pesa; ~~feia~~ <sup>vol dir gest</sup> ~~deix~~ <sup>pareula</sup>  
 s'oposava sense dignes d'èsser enregistrats, <sup>repetits</sup> ~~comen~~  
 lots, escarrito.

Trent sopat - era, naturalment a l'ortiu -  
 una de nosaltres s'acostava de puntetes a la llucerna  
 oberta van de ~~el~~ i observava les coses misterioses que  
~~passaven en el soterrani generalment a la nit~~ Sorint perdien  
 el temps; la paciència <sup>es limitava a</sup> ~~espiciativa~~ <sup>rememorava</sup>. El pegot  
 algun tups; una tapadva de llaura o suelverol atuell  
 de pesa; arrossegava un tamboret, transbasava aigua  
 tot això ho endevinarvem per la press - que feia, per  
 que el home romanie invisible al fons del seu cotau  
 Un peu més tard, la febla claror del seu llum  
 de fango s'estingia i el catre començava a spinning  
 De tant en tant, però, el nostre obstinell  
 espionatge es veia recompensat per quelcom  
 que ~~partia~~ s'escapava del cornú:

Li home no agafava la son i respirava i pensava 73  
tot això no passava el temps ni les rutines que hi  
havia. Però tot d'una i quan ja ens més pro  
savem a abandonar l'espionatge i ens es feia

interessant El petit comença d'observar  
anormalment diferent. Parlava sol però per les pauses que  
feia entre frase i frase <sup>semblava que</sup> parlés amb algú  
invisible i inaudible a l'entorn. Al soterrani no hi havia  
ningú més que ell.

~~Parlava doncs, amb un esperit. Era esperit  
el convers.~~  
Era ben <sup>patet que</sup> tal i com la gent del veïnat ho havia preses. ~~Operava~~  
va a les fosques en l'única habitació del soterrani  
la que la seva a' obrava de cuina de formitiva

Vam descobrir <sup>o suposat que descobriem</sup> que evitava l'aspecte de la seva  
d'una companya perquè després de sospirar, penegar i  
fins semblava a algun sanglotar <sup>(comença a anome</sup>  
nar-la.

~ Bel! Bel! Me sento?

un silenci

- Bel m'escoltes?

Ja Bel, d'una manera o altra devia contestar al ~~pepòt~~, Nosaltres no ~~se~~ sentíem més que la ~~de~~ les <sup>veu del pepòt</sup> respostes misterioses de la Bel s'entendrien per les noves preguntes ~~del pepòt~~

- Juan?

Mutic

- Diques, Juan?

un silenci més o menys llarg

- de setmana per un, dies?

un altre silenci

- ~~de setmana per~~  
quin dia, el dissabte?

Lavors alguna ~~membre~~ <sup>de moralitat</sup> de l'escamot ~~de capis~~ / 05  
arreglejava un bon grupat de terra barejada amb  
pedretes, i l'llençava <sup>per la llengua</sup> ~~traient~~ <sup>endins</sup> ~~catant~~ <sup>(amb tota</sup>  
l'empenta possible

El pegot s'aturava de parlar amb l'esperit i  
s'ajustava a la veïta  
Arnollava un reren ben ~~de~~ <sup>de</sup> ~~capolat~~ <sup>boriat</sup> ~~boriat~~ <sup>boriat</sup>  
~~sa~~ ~~la~~ ~~llengua~~.

- Ja us atropare' ja <sup>canalla mal parida</sup> ~~extensa de moralitat~~  
lavors una te nosaltres ~~on~~ - devia esser la mania de la  
Mina o jo - li en donem

- Pegot! pegot! esperit i unefaria.

- Ara ho veure'm  
Nosaltres, <sup>capnes</sup> ~~ajuden~~ <sup>me</sup>  
~~repetit~~ ~~del~~ ~~seu~~ ~~catant~~ ~~en~~ ~~calitat~~

El pegot aixis del <sup>interveni</sup> ~~en~~ <sup>calitat</sup>  
llarg d' <sup>aquells</sup> ~~que~~ <sup>es</sup> ~~cligaven~~ <sup>avanc</sup> ~~de~~  
al volt del canell amb unes betes

Ens empaitava cagant-se en Déu i en <sup>106</sup>  
tots els sants

- El dia que m'atrapà una!

Nosaltres, ~~com a ajudes~~ me, <sup>ens</sup> dis pensavem <sup>(com perdels)</sup>  
~~cada una pel seu cantó~~;  
No paravem fins a sentir nos sota el nostre  
patern amb la porta ben tançada

A casa no sabíem res, No podíem ni sospitar  
~~que~~ aquesto cruel entremaliadura. Es pensaven  
que preïem la fresca a la plaça on solíem jugar <sup>(de nit)</sup>  
~~a jugar a aquests o a bellet o a pedretes~~  
a simonies o a cuix.  
Nosaltres deixavem passar dos o tres dies sense  
avortar-nos al ~~la~~ <sup>goterani</sup> de l'exposició. Però ínemis  
bíblament atrets pel <sup>misteri</sup> que el voltava <sup>misterios</sup>  
hi <sup>inocuosament</sup> tornavem. Ell requia cridant <sup>una defunta</sup> a la [1] i nosaltres  
no paravem de tirar-li propats de terra  
per l'oreixat de la Quevria

107  
Tot d'una el pegot emmudit, ja  
no se'l sentia clavar claus ni renegar, ni  
remenar atuellis de cuina ni veïdar a la Bel.  
El catre ja no grimpolava i, llueuna endins,  
tot era fosc com la gola d'un llop.

<sup>en bar</sup>  
<sup>arribar</sup> ~~El~~ Terer dia els veïns varen començar a alar-  
mar-se. Varen avisar la justícia. I, la justícia,  
personificada <sup>en</sup> un senyor vestit de negre <sup>solemne</sup> - cara  
moix, <sup>acompanyat d'</sup> un <sup>indefinibles</sup> <sup>sines</sup> <sup>d'...</sup> <sup>arribaren</sup> <sup>a</sup> La Rodona <sup>en</sup> <sup>alguns</sup> <sup>mig</sup> <sup>de</sup> l'es-  
pectacu general. Tot el veïnat hi era; dones, homes i  
criatures.

El març va esparrayar la porteta del soterrani  
y el Senyor jutge - algu' hauric dit que ho  
era - hi va penetrar seguit de l'alcalde de  
barri - <sup>el</sup> <sup>par</sup> <sup>d'</sup> <sup>algunes</sup> <sup>de</sup> <sup>les</sup> <sup>meves</sup> <sup>escamots</sup>.  
A nosaltres, <sup>No hi varen</sup> <sup>deixar</sup> <sup>entrar</sup> <sup>niqui</sup> <sup>nos</sup> <sup>res</sup>, <sup>quix</sup> <sup>alla</sup> <sup>no</sup> <sup>ens</sup> <sup>hi</sup> <sup>van</sup> <sup>oler</sup>  
y això ens ve estalviar l'horrible expectete

El pegot s' havia penjat.

En saber ho, la mare ens ve fer anar tot seguit a casa, Pms hi va tornar tot el matí fins que el pobre pegot va ésser emmenat a l' hospital i el soterrani sagellat per la fascià

Amite Navarro, la propriétaire de la  
maison de Castelldefels, me téléphone pour  
me dire quel prix vous êtes disposée à  
mettre pour le mois d'août. ~~Je n'ai~~  
~~demandé~~ ~~comb~~ ~~Donnez~~. mais la réponse  
aussi vite que possible. Il y a trois chambres  
à coucher une avec un grand lit, une autre  
avec deux lits et la troisième avec un petit  
lit Il y a en outre une divan dans  
le living. Elle vous ~~donnera~~ prêterait  
le linge de tous les lits et ~~de~~ celui de  
table. ~~Elle me dit par même~~ Elle pense  
que je serais avec vous et se rejouis de  
me procurer de <sup>reposer dans cette maison</sup>  
qu'elle a si bien préparé pour elle.

(Naturellement il n'en est pas question)  
un de ces jours <sup>nous irons</sup> ~~avec~~ ~~à~~ ~~elle~~  
je j'abandonne toutes <sup>les</sup> ~~mes~~ ~~affaires~~ et  
serai libre à partir du mois de juin.

Avez-vous traduit quelques lignes de mon  
livre? A nous deux cela <sup>allait très</sup> ~~est~~ ~~plus~~ ~~à~~ ~~elle~~ mais... ~~voilà~~  
~~James~~ ~~me~~ j'ai reçu une lettre ~~de~~ d'Lyot  
il est enthousiasmé à l'idée d'exposer en Suisse  
Emile, dès Paris, vous envoie ses salutations



